

школярів набуває загрозливих масштабів. Доцільно було б активізувати просвітницько-пропагандистську діяльність серед учнівської молоді щодо негативного впливу шкідливих звичок на стан здоров'я. З метою формування навичок здорового способу життя варто налагодити співпрацю педагогічного колективу школи із батьками.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ НА ВОЛИНІ

ТЕТЯНА ОВЧАРЕНКО, СВІТЛАНА КАЛИТКА, ЛЮДМИЛА ЧЕХАНЮК
Волинський державний університет ім. Лесі Українки

Нашу державу можна віднести до держав із значними природними та історико-культурним потенціалом. Такі регіони, як Карпати, Волинь, Причорноморсько-Азовське узбережжя і Крим, здавна привертати увагу туристів [1, 4].

Туризмові належить одне із провідних місць у використанні природних ресурсів, подальший розвиток якого можливий при поєднанні з ефективною роботою, фізичною активністю туристично-оздоровчого спрямування.

Аналіз літератури показав, що питання розвитку рекреаційного туризму як галузі економіки висвітлені недостатньо. Дослідження незначної кількості авторів направлені на вивчення природних ресурсів Волині [2, 4], організації та проведенню оздоровчо-туристичних заходів [3]. Тому актуальність проблеми розвитку рекреаційно-туристичної індустрії на Волині не викликає сумнівів.

Мета дослідження – визначити перспективи розвитку рекреаційного туризму на Волині.

Одним із вагомих факторів розвитку туризму на Волині є багаті природні та історико-культурні ресурси. Волинська область розташована на північному заході України. Територія Волині займає 20,2 кв. км. На ній виділяють два види ландшафтів: поліський і лісостеповий. Лісова рослинність складає 20 % території зони. Площа лісових угідь Волинської області складає 695 тис. га. У ній функціонує 14 держлісгоспів та Шацький національний природний парк. Для рекреаційних потреб велике значення має здатність лісу виділяти кисень і фітонциди, поглинати вуглекислий газ. Завдяки поєднанню різних рослинних угруповань і кущових порід та біологічних особливостей деревної породи утворився певний мікроклімат і рекреаційний комфорт.

Волинь багата водними ресурсами. Найбільшими на території області є ріки Прип'ять, Стир, Турія, Стохід. Уздовж західного кордону області протікає Західний Буг, до його басейну в межах Волині належать 24 річки. Площа озер області займає 150,9 кв. км.

У межах області виділяються три озерні райони: басейн Західного Бугу, межиріччя Західного Бугу і Прип'яті, басейн Прип'яті. У басейні Західного Бугу нараховується понад 80 озер, які об'єднуються в Шацьку групу озер. Найбільше з них - озеро Світязь, довжина якого становить 9,3 км, ширина досягає 4,8 км,

середня глибина озера -7м, максимальна - 58,4 м.

На межиріччі Західного Бугу і Прип'яті розташована друга група озер. Найбільші озера цієї групи Тур, Оріховець, Волянське, Синове, які використовуються для відпочинку, купання та рибної ловлі в літній період.

У басейні річки Прип'ять знаходяться понад 20 заплавлених озер, площа кожного з них перевищує 10 га. Найбільшими озерами цієї групи є Люб'язь, Біле, Волянське, Дольське, Шипи, Сирче, Рогозне, Мале Люб'язьке. На сьогодні вони мало використовуються в плані рекреації, тому що більшість з них розташована на забрудненій радіонуклідами території.

Клімат області помірно-континентальний: зима м'яка з нестійкими морозами; літо тепле, нежарке; весна і осінь - затяжні, зі значними опадами. Найчастіше комфортна погода спостерігається в літні місяці. У липні-серпні умови на території області сприятливі для проведення відпочинку та широкого комплексу кліматолікування.

Згідно з оцінкою типів погоди для відпочинку, лікування, туризму - погода Волинської області є сприятливою для розвитку всіх видів рекреаційної діяльності.

Для розвитку рекреації та туризму важливе значення має пізнавальна цінність культурно-історичних пам'яток Волині, до яких належать археологічні знахідки, пам'ятки архітектури, музеї, картинні галереї, меморіальні дошки, обеліски, меморіали та ін. Найбільше пам'яток археології є в Луцькому та Володимир-Волинському районах.

На Волині нараховується понад 150 пам'яток архітектури, 101 з них - державного значення. Найцікавішим туристичним об'єктом Луцька є архітектурно-історичний заповідник "Старе місто". На його території знаходиться замок Любарта.

В межах області в будь-яку пору року широко застосовується пішохідний, водний, лижний та велосипедний туризм. Для цього використовують лісові та водні ресурси, котрі займають провідне місце в структурі природно-рекреаційного потенціалу області та можуть задовольняти різноманітні потреби рекреантів в короткотривалому, довготривалому відпочинку, лікуванні, оздоровленні.

В напрямку розвитку туристичної та рекреаційно-оздоровчої роботи активно працює Волинський обласний Центр туризму, спорту та екскурсій, що систематично проводить туристсько-спортивні, оздоровчі, краєзнавчі заходи: змагання, вечори, конкурси, вікторини, свята, ігри, конференції, походи, екскурсії, "Дні здоров'я", "День туризму". В області працюють станції юних туристів: Ківерцівська, Ковельська та Старовижівська районні, Ковельська та Нововолинська міські.

Отже, Волинь володіє значними рекреаційно-туристичними ресурсами, які можна використовувати для відпочинку та оздоровлення. На високому рівні проводиться робота в цьому напрямку Центром туризму спорту та екскурсій,

але забезпечення педагогічними працівниками, які мають туриську кваліфікацію, не на достатньому рівні.

Література:

1. Большая советская энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1977. – Т.26. – С.992-993.
2. Геренчук К.І. Природа Волинської області. – Львів: Каменяр, 1975. – С. 26-124.
3. Інформація про розвиток туристсько-краєзнавчої роботи у Волинській області в 2002 році. ЦТСЕ, 2002. – С. 1-6.
4. Павлов В.І., Черчик Л.М. Рекреаційний комплекс Волині: Теорія, практика, перспективи: - Луцьк: Надстир'я, 1998. – 124 с.